

पशवो भवन्ति॥ २॥ शतायुः पुरुषः शतेन्द्रियः । आयुष्येदेन्द्रिये प्रतितिष्ठति” इति । अत्र शतशब्दो बाहुल्यमुपलक्षयति ॥

(८) अत्रत्यायाः पशुसङ्ख्यायाः शतादप्यधिकत्वादत्र सङ्ख्याविशेषनियमं वारयति । “सर्वे वा अश्वमेध्याप्नोति । अपरिमिता भवन्ति । अपरिमितस्यावरुध्यै” इति । अश्वमेधयाजिनः सर्वफलप्राप्तिरपेक्षिता तस्मात् ‘अपरिमितस्य’, फलस्य प्राप्त्यै पशवोऽपि ‘अपरिमिताः’ सङ्ख्याविशेषनियमरहिताः, कर्त्तव्याः॥

(९) अथ प्रश्नोत्तराभ्यां पशूनामवदानप्रदेशविशेषं विधत्ते । “ब्रह्मवादिनो वदन्ति । कस्मात् सत्यात् । दक्षिणतोऽन्येषां पशूनामवदन्ति । उत्तरतोऽश्वस्येति । वारुणो वा अश्वः ॥३॥ एषा वै वरुणस्य दिक् । स्वायामेवास्य दिश्यवदति । यदितरेषां पशूनामवदति । शतदेवत्यं तेनावरुन्धे” इति । अत्र ह्यश्वतूवरगोमृगहवींषि होमाधारस्याग्नेरुत्तरतः सादितानि, इतरपशूनां हवींषि दक्षिणतः सादितानि । अतोऽवदानमपि तथैव क्रियते । तत्र ब्रह्मवादिनः पृच्छन्ति । इतरपशूनां दक्षिणस्यां दिश्यवदानं अश्वस्य तूत्तरस्यां दिश्यवदानमित्यत्र वैषम्ये किं कारणमिति प्रश्नः । तत्रोत्तरवादिन एवमाहुः । ‘अश्वः’, हि ‘वारुणः’ । प्रजापतिर्वरुणायाश्चमनयदिति श्रुतेः । ‘एष’ उत्तरा च, ‘दिक्’, ‘वरुणस्य’, सम्बन्धिनी । सर्वानिष्टनिवारकत्वात् । अतएवानिष्टमनहेतुत्वमन्यत्र श्रूयते । ‘उदीचीनमुद्धासयति । एषा वै देवमनुष्याणां शान्ता दिगिति’ । अतस्तस्यामवदानेनाश्वस्य या स्वकीया दिक् तत्रैवावदानं भव-